

Siseministeeriumi teadaanne kodakondsuse opteerimise asjus

Sagedasti kuuldu ajalehtedes nurinat, et Wenemaal elawate eestlaste palwed Eesti kodakondsuse opteerimise asjus küllalt rutuliselt otsustatud ei saa ja selle tõttu Eesti kodanikkude kodumaale tulek wiibib.

Walearwamiste kõrwaldamiseks loeb siseministeerium oma kohuseks seletada, et kodakondsuse opteerimise kord on järgmine. Iga Wenemaal elaw isik, kes kodakondsust opteerida soowib, peab palwekirja selle üle Moskwa Eesti kontroll opteerimise komisjonile ehk tema jaoskonnale Petrogradis ära andma ehk saatma.

Sellel komisjonil on siseministeeriumi poolt wolitus otsekohe omal wõimul kogutud teadete põhjal, ära otsustada kodakondsusse wastuwõtmise küsimust nende isikute kohta, kelle üle kahtlust ei ole, et nad rahulepingu tingimistele wastawad ja Eestile kahjulikud ei ole.

Nende opteerijate palwed, kelle kohta komisjonidel Petrogradis ja Moskwas wõimalust ei ole kohal teateid koguda, saadetakse Tallinna siseministeeriumi otsustamiseks.

Siseministeerium omalt poolt ei wõi ka ainult palwekirja põhjal otsustada, kas paluja Eestisse asumine soowitaw on ja kas temal õigus on kodakondsust opteerida, sest wäga paljud muulased, kes nüüd Eestisse soowiwad tagasi tulla, esinewad palwekirjades eestlastena. Ainult nime järele ei saa seda küsimust otsustada, sellepärast tuleb ministeeriumil paluja kohta teateid koguda.

Niipea kui palwekirjad Petrogradist ja Moskwast siia jõudnud, saadetakse wiibimata paluja kohta järelepärimine walla ehk linnawalitsuses wõi kohalise politsei asutusesse, kust teateid paluja kohta wõib saada. Niipea kui wastus saadud, wõetakse paluja, kui mõjuwaid takistusi ei ole, opteerijate nimekirja üles ja nimekiri saadetakse Petrogradi ja Moskwa korraldamiseks.

Siseministeeriumi asjaajamises mingisugust wiiwitust neis asjus ei ole. Kõigi nende tuhandete palwekirjade kohta, mis Petrogradist ja Moskwast saadud, on wiibimata järelepärimised saadatud ja kui wastus tulnud, on nimekirjad jalamaid Petrogradi ja Moskwa saadatud. Ainuke asi mis siin koha peal otsustamist wõiks wiiwitada, on see asjaolu, et mõned walla ega linnawalitsused küllalt ruttu wastuseid ei anna. On juba mitu korda ringkirjaliselt

mainitud asutustes tähepnanemist selle peale juhitud, et neis asjus mingisugust wiiwitust ei tohi olla.

Ajalehtedes ilmunud süüdistused on üleüldsed ja ei too ühtegi näitust ette, kus wiiwituse põhjuseks kellegi isikline süü oleks olnud. Nagu ülemaalpool tähendatud, kulub teataw aega palwete otsustamise peale ära ja seal ei ole midagi parata. Ei saa ju ministerium ja Petrogradi ja Moskwa komisjonid kõiki palweid ilma andmete kogumiseta otsustada ja lõpuks tuleb ju ikkagi Wene walitsuse esitajatega Eesti kodakondsusse astujate nimekirja kohta kokku leppida, mille tõttu see nimekiri igatahes kontrolleeritud peab olema, et teateid, kui tarwis, kogutud andmetega dokumentaalselt tõendada wõiks.

Wõidakse ju ütelda, et kõike seda asutuste asjaajamist tarwis ei ole. Sarnasel korral oleks kuidagi kõige lihtsam wabariigi piirid awada igauhele, kes ennast eestlaseks nimetab ja sisse sõita soowib. On aga arusaadaw, et seda luba siis kõigepealt need ära kasutawad, kes meie riiklusel alust ära õõnestada omale ülesandeks on teinud.

Eta.